

AKT I

/ Noc, w pracowni fizycznej ciemno. Psujka wpada na scenę i podrygując śpiewa. /

Psujka /Marta K. – S. /

Rozsiewam trwozę
Wszędzie gdzie mogę
Rtęć na podłogę wylewam ja
Ha , ha ,ha , ha.
Tych fizyków taka moc
A ja sobie każdą noc
Zamiast płakać i narzekać
Psuję, broję ile sił
Beze mnie nie byłoby zasługi
Praca nie trwałaby czas długi
Tych fizyków taka moc
A ja sobie każdą noc
Zamiast płakać i narzekać
Psuję, broję ile sił .
Biedna moja siostra guma
Umęczona smutnie duma
Woda leci dniem i nocą
Wybawię ja swoją mocą .
Psuj, psuj Psujeczko
Miła kochaneczko
Rączek nie zakładaj,
Bezrobocie oddalaj.

/ Bije 12 uderzeń zegara /

Północna wybiła godzina
Przyjdzie tu cała rodzina
Fluorescencja dumna pani
Za nią jej liczni poddani.

/ Wchodzi Fluorescencja w barwnej, świecącej szacie /

Fluorescencja

Przyzywam duchy Zakładu,
Zlećcie się tutaj gromadą
Nasza wybiła godzina
15 lat dziś mija
Naszego panowania
Do mnie duchy
Duchy przekorne i drwiące
W oczy ludzkie wciąż kpiące
Co strzeżecie tajemnic natury
Każdej fluoryzującej rury
Przyzywajcie hej.

Duch Teoretyczny.

Jestem , jestem tu na pewno
Bez żadnej niepewności
Pełen wielkiej mądrości
Jestem tu na pewno.

Fluorescencja

Cóżeś taki zadyszany
Tak cały biało ubrany ?

Psujka

Kto zużywa tonę rocznie
Białej kredy tej
Ten jest biały
Biały, biały
W czarne kreski hej.

Duch Teoretyczny.

Mieszkam sobie na parterze
Znam statystykę, macierze
I Bozego i Einsteina wszystkich w ruch
Fosforzyński to mój druh
Jam teorii wszelkiej duch
A więc dla przykładu
Podam statystykę Zakładu.

/ Noc, w pracowni fizycznej ciemno, widać tylko jasną postać Fluorescencji i zarys przyrządów fizycznych. Wchodzi Duch Teoretyczny, postać chuda, ubrana w białą szatę w czarne kreski./

Duch Teoretyczny.

Zakład liczy lat piętnaście
Doktorów przeszło dziewiętnaście
Nadto trzech Panów Docentów
I aż siedmiu asystentów
Prac drukuje się, ach mnóstwo
Chłopców jest wielkie ubóstwo
Nawet małe fizyczątka
Gdy się rodzą- to dziewczątka
Co to?

/ Słyszc trzaski. Duch Teoretyczny ucieka. Wchodzi Wysokie Napięcie /

Wysokie Napięcie

To ja trzask, to ja prask
To ja rach, ciach, ciach.
Wysokie napięcie i cóż
Chcę opowiedzieć i już
Iskry palę, w ziemię walę
Przebijam kondensatory,
Reperuję wciąż opory

Wysłałem w emeryturę
Imć Roentgena piękną rurę.
Trzask, prask, rach, ciach, ciach.

Fluorescencja

A reszta duchów jest gdzie
Plujko ach powiedz mnie
Gdzie jest paziów wesoła gromada
Biacenek, Fluoren, Acenaftka,
Gdzie jest srebrna dama Rteći
Czy przyjsć dzisiaj nie ma chęci?

Psujka

Biacenek jest w niewoli
I tak tęskni w tej niedoli,
Że coraz mu gram ubywa
Tak to zawsze z duchem bywa
Gdy zakocha się w człowieku
Późnego nie dotrwa wieku
Pani Rteć jest strasznie chora
Wezwano do niej doktora
Wycieńczona, osłabiona,
Już zupełnie zwyciężona.
Inne Duchy też w niewoli.

Fluorescencja

Kto ocali nas w tej doli?

/Wchodzi Duch Magnetyczny /

Duch Magnetyczny

Ja Elektromagnes potężny,
Zakres mój niebosiężny
Ameryki, Łotwy kraj,
Państwo Belgów w to mi graj
Nie dość stać w pokoju dumnie
Magnesować serca tłumnie
By się wzajem przyciągały
By sympatie powstawały
W trzasku iskier, w pomp dudnieniu
I pieców gorących tchnieniu
Niech fizycy poznawają
Że i oni serca mają
Tamten ma rodzinę, żonę
Ten kapryśną narzeczoną
Ten zgorzkniały i narzeka
Tamten na spotkanie czeka
Słowem źle jest dla człowieka
Gdy mu magnes w serce włożę.

Psujka

Rób bałagan, szczęście ci Boże!

Fluorescencja

Okaż wszystkie swe walory
I tajemnic broń przyrody
Błysnął świt- cyt już cyt.
Precz stąd, każdy w kąt !

Wszyscy

Niechaj żyje Magnes nasz!

/Świta /

AKT II

Kadmowski / *Prof. Kapuściński* /

Dziś zwiedzania nadszedł czas
Posłuchajcie wszyscy w krąg.

Chór

Doznajemy strasznych mąk.

Kadmowski

Aparatury trzeba więc zmontować
W pokojach pilnie swych stróżować.

Chór

Jakże wszystko to zdołamy
Fartuchów czystych nie mamy.

Ramanowicz / *J. Pniewski* /

Ja ze swych fartuchów czystych trzech
Pożyczyć mogę dwa.
Na cóż wszystko to się zda.

Porzadecka / *Z. Gryglewicz* /

Czy fartuch Pana czysto jest wyprany?

Ramanowicz

Oczywiście.

Porzadecka

Lecz pewnie nie zdezynfekowany,
Więc ja włożyć go nie mogę.
Bakterie budzą we mnie trwogę,
Higiena stróżem mego życia.

Ramanowicz / z gniewem /
Więc fartuch mój nie do użycia?

Barwnikówna / A. Wrzesiński /
Ależ dobry, racz mnie dać.
Na moim wszystkie barwniki znać.
Zbadałam ich już 205
Na więcej straciłam chęć,
Bo mego łuku cudne wonie
Rozsadzają mi już skronie.

Kadmowski
Więc Państwo będą gotowi na godzinę czwartą.

Chór
Gdy zwiedzanie żyć nie warto.

Barwnikówna
Ja nie rzeknę ani słowa,
Jakaż będzie więc rozmowa.
Gdy Gość przybyły z daleka
Na objaśnienie moje czeka.
Chyba Profesor wybawić mnie raczy,
Gościowi i mnie wszystko wytłumaczy.

Biaceńska / B. Twarowska /
Mnie zwiedzanie nie tremuje,
Biacen wszystkich oczaruje,
U mnie wszystko jest w porządku
W rozmowie nie stracę wątku.

Chór
Już się lampy zapalają,
Drzwi się wszystkie otwierają,
Uroczyste miny wszędzie,
Co to będzie? Co to będzie?

/ Muzyka – Polonez Chopina . Wchodzi Profesor i Rektor w ukłonach /

Profesor
Jeśli zatem weźmiemy rzeczy tego rządu,
Konieczność wydajności i do pracy pędu.

Rektor
Studenci moi czupurni jak ptaszki,
Spokój Uczelni jednak jest ważki
W zajęciach więc ciągle zarządza się przerwy
To już bez kwestii działa mi na nerwy.

Profesor

Więc o Tobie marzę, śnię Fluorescencjo.

Rektor

I o tym by już przestać być Magnificencją.

Uczepski / *dr K* /

Przyjechałem tu z Poznania
Gwoli spektrografowania
Mam pech i dzień niesłychanie kiepski
Przedstawiam się, jestem Uczepski
Wirujące katody, anody
Iskry, łuki, potopy, pożary,
Huki, stuki są moim żywiołem,
Ostatnio zaś Ilforda zamiast Opty
Kazano mi, mówiono mi
Panowie Docenci ,
Że w ziarnie ziarno błędu tkwi
Ratujcie wszyscy Święci
Nie dano mi po nocach spać
Mówiono: Klisza musi drgać
A głównie Fosforzyński
Chodziłem tu, chodziłem tam
Od Docenta, do Docenta
A Docent ten i Docent ów
Powtarzał znów
Uczepski , klisza musi drgać
Ratujcie Matki Święta.
Więc Ilforda wziułem, Ilforda wziułem
Kawę wypilem, poszedłem spać
I dobrze się poczułem.
Bo jestem nie na żarty,
Człek krewki i uparty
Nie będzie klisza moja drgać
Nie będzie drgać.
Idzie Lady ognia żar
Co za urok, co za czar.

Lady / *Renia Wajnkranc* /

Właśnie szukałam Doktora
W sprawie monochromatora.

Uczepski

Oho! Odmieniła śpiewkę
Zwykle chce tylko soczewkę.

Lady

Chodzę za Panem bez przerwy
I już mam stargane nerwy

Więc monochromator gdzie?

Uczepski

U mnie iskra, słyszy Pani jak huczy ?

Lady

U mnie temperatura dochodzi stopni tysiąc

A jeśli Pan nie odda moją przysięgę

Uczepski

Hm, hm

Lady

Co Pan mruczy?

Uczepski

Muszę lecieć, pożar może u mnie.

Lady

Poczekaj Pan, pomówmy rozsądnie

Aparatura wszak u mnie pożyczona.

Uczepski

Tak, nie, nie, tak. Zresztą sprawa przedawniona.

Lady

A soczewka?

Uczepski

O jest.

Lady

A spektrograf?

Uczepski

O la Boga.

Lady

A stoły?

Uczepski

Jezus, Maria.

Lady

A gaz z gazomierza?

Uczepski

Straszne.

Lady

Węże, lampa wolframowa, a lupa?

Uczepski

Okrutna kobieto nie zostawisz mi nic.
O Pani.

Lady

Zabieram wszystko.

Uczepski

Wzięłaś mi wszystko, zabierz i mnie.

Lady

Nigdy, przenigdy, rety nie !

Uczepski

Ależ za Tobą ja tęsknię w ukryciu,
O Tobie marzę, śnię
I błogosławię tę godzinę
Gdy widzę Cię.

Lady

W mojej lampie przepalał się druty wolframowe.

Uczepski

Więc weź soczewkę mą
I weź mnie.
Atomy kadmu drżą
Śpiewają imię Tve fluktuacjami
I tracę głowę.

/Lady wychodzi. Wchodzi Fluorescencja /

Uczepski

O Pani- Uczepski Doktor.
Nic nie gada. Ktoś Ty?
Suknia w pasy, cóż za maskarada.
Gdzieś, kiedyś o Tobie,
Co za oczy,
Słyszałem, znam z przeźroczy.
Racz odpowiedzieć. Uczepski Doktor- sługa.
Przepraszam, dlaczego Pani mruga?
Zagadkowa Twa postać onieśmiela.
Powiedz ktoś Ty?

Fluorescencja

Nie wiem.

Uczepski

Nie wiesz, więc nie jesteś zameldowana?

Fluorescencja

Nie, proszę Pana.

Uczepski

A któż wie w takim razie?

Dowiedzieć się pragnę.

Fluorescencja

Obawiam się, że Panu poszukać wypadnie

Fosforzyńskiego Pringsheim wiedział, ale niedokładnie

/ Fluorescencja znika. Wchodzi Fosforzyński. /

Fosforzyński / Prof. A. Jabłoński /

Otóż znowu zwiedzanie,

Przerwa w pracy, zamieszanie.

Przychodzą tu dniem i nocą.

Wszystko nie wiadomo po co.

Niemiec po Szwedzie i Anglik po Turku,

Nic podobnego nie było w Hamburgu.

Państwo znają Hamburg, mam plan miasta w biurku.

I nie podoba mi się w ogólności,

Że tyle u nas jest uroczystości.

W Hamburgu miło cały rok mi zleciał

I żadnego nie było tam 15-lecia.

Znasz-li ten kraj gdzie Pringsheim dojrzewa,

Gdzie tanie nuty i gdzie płynie Sprawa?

Ach próbowałem już berlińskim wzorem

Robić kolloquia o 7-ej wieczorem

Lecz tutaj ludzie, choć im się urąga,

Wolą do kina iść na King Konga

I dużo ciekawsi są różnych innych rzeczy

Niż polaryzacji fluorescencji cieczy.

Więc by na kolloquium nie pozostać sam

Idę do domu i na skrzypkach gram.

/ Słysząc muzykę na skrzypkach za sceną /

Uczepski

Ach biegnę, lecę, drepnę.

A cóż to za głosy?

Mówiński z Pedantmanem

Ratujcie niebiosy

Biegnę, lecę, uciekam,

Lecz zagadkę zadam,

Ciekaw jestem, który którego przegada?

/ Wchodzi Krakowiaczek /

Krakowiaczek / Prof. Gumiński /

Krakowiaczek ci ja i chemik fizyczny
Teraz tu obrabiam jeden temat śliczny
Różne ciecze wzbudzam sobie elektrycznie
Świecą ciąglem widmem- termodynamicznie.
Płynię Wisła płynie tuż koło Krakowa
Przyszła mi do głowy myśl piękna i nowa
Jeśli wiem jak świeci już kwas cytrynowy
Teraz poprobuję wziąć kwas malonowy.
By skład jego poznać , wszak nie jestem fizyk,
Mogę bez trudności robić analizy.
Już ta cała sprawa całkiem załatwiona
Pół w nim jest maliny, drugie pół melona.

Pedantman / E. Hauptman /

Jam jest Eryk Pedantman,
Jam jest Eryk Pedantman,
Jam porządku duch
Jestem z serca dla dam znan
Z serca dla dam znan
Każdą w rączkę buch.
Mam okienko śliczne z fluorytu
I gotowy już do pracy tytuł
I pracownię jak mieszkanko małe
W niej gotowe gospodarstwo całe.
Cóż , gdy smutne pracy rezultaty
Bo okienku szkodzą pary od herbaty.

Katastrofa / L. Natanson /

Gniew Achilla i klęska stąd spadła na Greków
Śpiewała ongiś muza z przed 30-tu wieków
Później o mnie śpiewała równie wdzięczna strofa
Ja jestem Ludwiczek zwany Katastrofa
Lecz na szczęście ludzkości i tego budynku
Jestem katastrofą już w stanie spoczynku
Bo oto sposób znalazłem wspaniały
Abym ja był syty i Zakład był cały.
By nie siać zniszczenia wciąż na wszystkie fronty
W Zakładzie bywam co dzień 10^{-5}
Bezpieczeństwo stąd zyska i ja też nie tracę,
Bo przez telefon robię moją pracę
I wkrótce dalej mknąc postępu torem
Na klisze patrzeć będę już telewizorem
A wreszcie by wszelkiego uniknąć ryzyka
Zupełnie się zamienię na telefizyka.

Szczepcio / Prof. Sz. Szczeniowski /

Od dawna uczę stale,
Że materia to fale.
Dziś sam przybywam tu z dala

Jako wesoła lwowska fala
De Broglie`a. Prosto tu zmierzam
Z Uniwersytetu Jana Kazimierza
I myślę, że Zakład z radością się dowie,
Że choć bez Tońka ma Szczepka swojego we Lwowie.

/ Muzyka – melodie lwowskie /

Rozbójca   */ Prof. A. Sołtan /*

Gdybym ja miał milion woltów,
Milion woltów gdybym miał,
To rozbijałbym atomy
W proch, i pył, i drobny miał.
Ach to moje jest marzenie
Moich wszystkich marzeń kwiat,
By to co było w Pasadenie
Mógł też ujrzeć Stary Świat.
Gdybym miał aparaturę
Tę co Crane i Lewitsten
Tamtą kaskadową rurę
Ziściłby się cudny sen.
Rozbiję wszystkie atomy
I czoło swe złożę na falach de Broglie`a
Niby Jowisz z rąk ciskam pioruny i gromy
I patrząc na materię będę mógł rzec – moja.
I woltami rozpędzę ciężkie deutony
Pustką próżni w szaleństwo wprawię neutrony
W cząsteczkach i atomach dzwonią świetlne dzwony
I bajki mi śpiewają zwiewne pozytrony,
A jądra atomowe przeze mnie okrutnie
Nękane niepokojem człowieczej mądrości
Ze snu się zbudzą nagle i zapłaczą smutnie
Pałac się krótką chwilą swej promieniotwórczości
Włączę stalowe dźwignie i otworzę krany
Ruszę ciężkie motory i z pęt oswobodzę
Zaklętą tajemnicę energii. Nieznany
Maleńki korpuskuł napotkam na drodze
I tyle mogę, tyle zdołam
Legendę z elektronów tworzę
I atomy po imieniu do siebie przywołam
I przyjdą, lecz jednego brak
Mój Boże

/ Wchodzi Psujka /

Bo jeden atom do tej pory
Uchodzi mi i grozi mi
I nie wiem sam co robić z nim
Po nocach śni mi się i drwi.
Żywego srebra atom opiera mi się śmiało
Nie starczy milion woltów

Psujka

Lepiej mi się trafiało.

Rozbójca

I czarną kawę pijąc co dzień
Wieczorem przed odejściem
Wiem, że nadejdzie i że przyjdzie
I cieszę się nadejściem
Zamykam krany, zwalням prądy
Nakładam kapelutko
Słyszę już idzie, a więc też
Wychodzę pocichutku
A gdy wychodzę to on też
W Zakładzie nie zostaje.
Idziemy razem. Dobrze jest

Psujka

Mnie się też też tak zdaje.

FINAL

Już od 15-tu lat w Zakładzie praca wre
Dyplomy, doktoraty wciąż tutaj robi się
Zaczyna się i kończy praca
Z Zakładu wychodzi się i wraca.
Bywa dobrze, bywa źle,
Lecz każdy czuje, że
Kochana Stara Buda- nie ma co
Ten Zakład nam się udał- Otóż to
Już dość na dziś kawałów
Już nadszedł czas finału
Więc wołajmy wszyscy wraz,
Jeszcze raz, jeszcze raz
Kochana Stara Buda- nie ma co
Ten Zakład nam się udał- Otóż to
Otóż to.

KONIEC